

VARKENS ARTSEN

coöperatief | betrokken | deskundig

Varkensnieuwsbrief | mei - juni 2018

Inhoud

- Winnaar het beste idee van varkensland 2018
- PRRS-virus blijft voor hoofdbrekers zorgen
- Dierenartsopleiding en Coöperatie Varkensartsen vinden elkaar.
- Afrikaanse varkenspest (AVP) vraagt om alertheid
- Apotheeknieuws

www.varkensartsentwenteesalland.nl

*Fleur Bartels wint met haar idee >
"energie door wroeten" de derde
editie van "het beste idee van
varkensland.*

Energie opwekken met varkens

HOLTEN - Met varkens energie opwekken.

Bijvoorbeeld door het wroetgedrag te gebruiken om een wiel in beweging te brengen en stroom op te wekken. Een originele gedachte die het waard is om verder uit te werken. De jury en het publiek beloonden daarom Fleur Bartels met de prijs Het Beste Idee van Varkensland. Naast een fraaie sculptuur van een big ontving de winnares ook een voucher voor een sessie met deskundigen om het idee en de haalbaarheid verder te onderzoeken.

De competitie Het Beste Idee van Varkensland werd voor het derde achtereenvolgende jaar gehouden. De organisatie, de Coöperatie Varkensartsen en VKON (Veterinair Kenniscentrum Oost Nederland), wil met dit initiatief de totale varkenssector aanzetten om na te denken over innovatie in de meeste brede zin. Bij de finale in Holten kreeg het publiek, bestaande uit varkenshouders, dierenartsen en andere betrokkenen uit de agrosector, in totaal vijf pitches te zien. Zowel het publiek als de jury beloonden Fleur Bartels met Het Beste Idee van Varkensland.

Fleur Bartels is projectleider veehouderij bij LTO Noord. Haar idee 'Haal meer energie uit je dieren' is gebaseerd op het wroetgedrag van varkens. In haar visie kan het wroeten gecombineerd worden met alternatieve energiebronnen. In haar pitch liet ze zien dat varkens spelenderwijs een wiel in beweging kunnen zetten. "Daarmee kan vervolgens stroom worden opgewekt", aldus Bartels. "Om het dier gemotiveerd te houden kun je het daarvoor belonen. Naast de energie is het ook een verrijking voor het dier en draagt het bij aan het

welzijn." Fleur Bartels ziet een schakel met meerdere maatschappelijke kwesties: dierenwelzijn, groene energie en het imago van de varkenshouderij.

De jury, onder leiding van Caroline van der Plas van Team Agro zag veel in de combinatie van natuurlijk gedrag en dierenwelzijn. "Een goed verhaal", aldus het panel, "met maatschappelijke en innovatieve aspecten." De haalbaarheid moet wel verder onderzocht worden met ook een kosten-bate analyse.

De overige vier pitches werden gedaan door dierenarts Wikke Kuller met de Overlegcoëfficiënt, Sidney Richards van Agos over ketentransparantie door blockchaintechnologie, Wageningen-student Pieter Bos met zijn idee voor duurzame krachtvoeropslag en Rainier van Gelderen van Innexol met zijn initiatief Farmsupport.

Het Beste Idee van Varkensland van vorig jaar, De beslisondersteuner van Annette van derAa, heeft inmiddels een verdere uitwerking gekregen. Het idee is wetenschappelijk, diergeneeskundig en praktisch getoetst en geëvolueerd tot een bruikbaar hulpmiddel op varkensbedrijven. 🐷

▲ Fleur Bartels heeft het Beste Idee van Varkensland

PRRS virus blijft voor hoofdbreken zorgen.

PRRS virus blijft een belangrijk virus om aan te pakken op zowel zeugenbedrijven als vleesvarkensbedrijven. Een totaal-aanpak is belangrijk om succes te hebben. Een enting van zeugen en/of biggen kan hierbij helpen. Bij het beslissen om wel of niet te gaan vaccineren heb je de keus uit een levend of een dood vaccin. Wanneer gebruik je nu een levend vaccin en wanneer is het beter een dood vaccin in te zetten? Over het algemeen geldt dat het gebruik van een levend vaccin een betere afweer geeft omdat dan de celgebonden immuniteit beter gestimuleerd wordt. Er zijn echter een aantal situaties waarbij de inzet van een levend vaccin niet verstandig is: een zeugenpopulatie die nog geen contact heeft gehad met veld- of vaccinvirus, een zeugen- of biggenpopulatie waar het veldvirus actief aan het rondgaan is (zieke varkens/acute problemen tgv PRRS virus). In deze gevallen is het beter eerst een dood vaccin in te zetten. Het combineren van een levend en een dood vaccin kan in sommige situaties ook een uitkomst zijn. Hierbij geef je de zeugen voor het afbiggen nog een boost met een dood vaccin om de hoeveelheid antistoffen in de biest extra te verhogen. Dit kan zinvol zijn bij vroege PRRS infecties bij de biggen. Kortom het bepalen van het soort vaccin en het vaccinatieschema is echt maatwerk. Overleg met je eigen dierenarts wat de beste keus is voor je bedrijf. Als het bij de buurman goed werkt hoeft het niet zo te zijn dat dit bij jou ook het geval is.

Wist u dat:

- selectie op verhoogde resistentie tegen PRRS

mogelijk is. Varkens met het gunstige WUR-genotype zijn resistenter tegen PRRS als gevolg van lagere virusbelasting en hogere daggroei na blootstelling aan het PRRS virus.

- PRRS virus zich makkelijk aan grotere partikels kan hechten en zich via de lucht kan verspreiden binnen varkensbedrijven en tussen varkensbedrijven
- PRRS virus een RNA virus is en dat dit de reden is dat het virus zo snel en vaak veranderd (antigenic shift en drift).
- Nieuwe technologieën zoals RNA partikel vaccins (bedrijfsspecifiek) een antwoord kunnen gaan bieden op virale problemen met snel muterende virussen zoals griep, PRRS en rotavirus
- PRRS virus wereldwijd voorkomt
- Regionale PRRS virus-eradicatieprogramma's wereldwijd steeds meer toegepast worden.
- De klinische verschijnselen tegenwoordig steeds vaker bijna chronisch zijn en het klassieke beeld van blauwe oren en een blauwe kling steeds minder gezien wordt 📌

Meer weten?

www.gddiergezondheid.nl/diergezondheid/dierziekten/prrs

www.prrs.com/nl/beheersing/5-step-process4/the-approach-prrs-control

www.my-msd-animal-health.nl/varken/varkensziekten/prrs

Dierenartsopleiding en Coöperatie Varkensartsen vinden elkaar.

Het wordt steeds moeilijker om dierenartsen te vinden om werkzaam te zijn in de landbouwhuisdierensector. Daarom hebben de varkensartsen van de coöperatie gezamenlijk besloten om dit onderwerp stevig op de kaart te zetten. Zo zijn er regelmatig studenten diergeneeskunde bezig met één van de vermeerderingsbedrijven in het kader van het vak "eigen bedrijf". Daarnaast is er uitgebreid contact geweest met het hoofd van de opleiding om onze zorgen over een

dreigend tekort aan varkensartsen, die goed kenbaar te maken.

Inmiddels is Bram Boer op het eind van zijn opleiding een coschap van negen weken (gemengd rundvee en varkens) aan het volgen.

Tenslotte hebben we ons hard gemaakt om een pas-afgestudeerde dierenarts aan te willen nemen om die verder op te leiden als varkensarts.

Daarover later meer. 📌

Afrikaanse varkenspest

Afrikaanse varkenspest komt met een snelheid van 5 km per maand steeds dichterbij. Afrikaanse varkenspest (DNA virus) is endemisch in Sardinië, Wit-Rusland en is in 2017/2018 aangetoond in Estland, Letland, Litouwen, Oekraïne, Wit-Rusland, Polen, Roemenie en sinds 29 juni 2017 in Tsjechië. Nederland is sinds 1986 vrij van AVP en AVP is een meldingsplichtige ziekte ingevolge artikel 15 van de GWWD.

Afrikaanse varkenspest heeft een incubatietijd van 4-19 dagen, kenmerkt zich door koorts (40-41 graden) en bloedingen vnl aan de oren en flanken. In een chronisch stadium kan verwerpen optreden. Besmette wilde zwijnen zijn een reservoir voor het virus, maar vormen volgens de minister geen direct gevaar voor een besmetting. Het grootste risico is het menselijk handelen. Verscherpte hygiënemaatregelen moeten een besmetting voorkomen. De POV probeert afspraken te maken met de Handel –en Transportsector betreffende het extra reinigen en desinfecteren van materialen en transportmiddelen, die in risicogebieden zijn geweest.

Het toenemend aantal besmette wilde zwijnen in Tsjechië veroorzaakt ook onrust bij onze oosterburen. In de deelstaat NRW heeft men besloten om meer wilde zwijnen te gaan schieten. De POV heeft hun leden gewaarschuwd dat er een risico bestaat dat Poolse medewerkers besmette vers vlees en bevroren vleesproducten uit Polen kunnen meenemen. In vers vlees kan het virus enkele maanden en in bevroren producten zelfs enkele jaren overleven. Het voeren van swill is in Nederland verboden.

In Nederland worden geschoten wilde zwijnen door de WBVR standaard onderzocht op KVP, AVP en ZvA. Er is geen vaccin beschikbaar. 📞

Meer weten?

www.wur.nl/nl/show-6/Afrikaanse-varkenspest.htm

Apotheeknieuws

Nieuw

Gonavet Veyx is onlangs aan ons assortiment toegevoegd. Gonavet is een middel om de eisprong bij zeugen op te wekken. Samen met Suifertil en Maprelin kan dit middel worden ingezet om dieren te synchroniseren en de bevruchtingsresultaten te verbeteren. Uw varkensarts kan u hier meer over vertellen. 📞

Out of Stock

Helaas zijn er met enige regelmaat producten niet leverbaar, ofwel out-of-stock. Dit heeft meestal te maken met strenge kwaliteitscontroles welke de fabrikanten moeten uitvoeren. Zo was Respirorc3 niet leverbaar en is op dit moment Lactovac niet leverbaar. Als alternatief Rotavec of Bovigen scour gebruikt worden, dit na overleg met uw varkensarts omdat het hier om cascade-producten gaat. Het niet beschikbaar zijn van middelen is uitermate vervelend en nadelig voor de gezondheidsprogramma's die op uw bedrijven wordt uitgevoerd. Wij doen ons best dit bij onze leveranciers onder de aandacht te houden. 📞

Bestellen en Bezorgen

Medicijnen die 's ochtends voor 12:00 besteld zijn, kunt u de volgende werkdag aan huis bezorgd krijgen. Bestellingen vanaf € 500,- worden gratis bezorgd, voor bedragen hieronder rekenen we bezorgkosten van €22,35 (dit is inclusief gekoeld vervoer en zonder gewichtsbepanking)

Eigen bestellijst

We kunnen voor uw bedrijf bestellijsten samenstellen, waar uw bedrijfsspecifieke middelen op staan. Interesse? Mail dit verzoek naar apothek@varkensartsen.nl. Op deze bestellijst kunt u eenvoudig invullen wat u nodig heeft en vervolgens deze ingevulde lijst sturen naar hetzelfde emailadres.